

Sygnatura akt VI GC 238/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VI Wydział Gospodarczy **w składzie:**

Przewodniczący SSR Łukasz Kozakiewicz

Protokolant Ewelina Dulian

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2014 r. na rozprawie sprawy

z powództwa **T. K.**

przeciwko **(...) sp.j. (...)w W.**

o zapłatę 1171,20 zł

powództwo oddala.

UZASADNIENIE

Powód – T. K., wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółka jawna (...)w W. kwoty 1.171,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, że sprzedał pozwanemu materiały budowlane za cenę 17.613,70 zł z czego pozwany zapłacił w ratach kwotę 16.442,50 zł. Dochodzona kwota stanowi pozostałą część ceny sprzedaży oraz odsetki w związku z opóźnieniem w zapłacie.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 7 listopada 2013r., sygn. akt VI Nc – e 1557932/13, nakazano pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 1.171,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi d kwoty 384,15 zł od dnia 23 grudnia 2011r. do dnia 10 grudnia 2012r., od kwoty 401,65 zł od dnia 23 grudnia 2011r. do dnia 6 listopada 2012r., od kwoty 9.000,- zł od dnia 23 grudnia 2011r. do dnia 18 stycznia 2012r., od kwoty 6.656,70 zł od dnia 23 grudnia 2011r. do dnia 27 stycznia 2012r. oraz kwotę 210,78 zł tytułem kosztów procesu.

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Zarzucił, że wobec korekty pierwotnej ceny sprzedaży – w związku ze zwrotem palet – do kwoty 15.768,70 zł, całość należności została zapłacona.

Sąd ustalił.

W dniu 22 listopada 2011r. powód sprzedał i dostarczył pozwanemu materiały budowlane w postaci płyt GKF za cenę 15.768,70 zł, dokumentując transakcję fakturą VAT Nr (...) wystawioną na kwotę 17.613,70 zł, obejmującą również wartość palety zwrotnej (1.845,- zł), z terminem zapłaty w dniu 22 grudnia 2011r.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 28, dokument WZ – k. 29, faktura korekta Nr (...) – k. 14 – 16.

Pismem z dnia 6 grudnia 2011r., powód zawiadomił pozwanego, że jego wierzytelność z tytułu zwrotu należności za palety została zaliczona na wierzytelności powoda wynikające z faktur VAT Nr (...)

Dowód: zawiadomienie o kompensatach z dn. 6.12.2011r. – k. 42.

W dniu 6 listopada 2012r. pozwany zapłacił na rzecz powoda kwotę 401,65 zł „za palety” zgodnie z fakturą VAT Nr (...).

Dowód: dowód zapłaty z dn. 6.11.2012r. – k. 32.

Z tytułu ceny sprzedaży określonej w fakturze VAT nr (...), pozwany zapłacił na rzecz powoda:

- w dniu 18 stycznia 2012r. – kwotę 9.000,- zł,
- w dniu 27 stycznia 2012r. – kwotę 6.656,70 zł,
- w dniu 10 grudnia 2012r. – kwotę 384,15 zł.

Dowód: dowód zapłaty z dn. 18.01.2012r. – k. 30, dowód zapłaty z dn. 27.01.2012r. – k. 31, dowód zapłaty z dn. 10.12.2012r. – k. 33.

W dniu 24 kwietnia 2012r. powód wystawił pozwanemu notę odsetkową Nr (...), obejmującą m.in. odsetki za opóźnienie w zapłacie należności z faktury VAT Nr (...). Pismem z dnia 20 stycznia 2014r. powód wezwał pozwanego do zapłaty odsetek wynikających z w/w noty odsetkowej wskazując, że zostały one naliczone w związku z zapłatą należności po terminie.

Dowód: nota odsetkowa Nr (...)- k. 59, wezwanie do zapłaty z dn. 20.01.2014r. – k. 60.

Pismami z dnia 15 maja 2013r. i z dnia 17 maja 2013r. powód wezwał pozwanego do zapłaty m.in. kwoty 1.171,20 zł wraz z odsetkami tytułem należności z faktury VAT Nr (...).

Dowód: przedprocesowe wezwanie do zapłaty z dn. 15.05.2013r. z potwierdzeniem nadania – k. 34, przedsądowe wezwanie do zapłaty z dn. 17.05.2013r. z potwierdzeniem nadania – k. 35.

Sąd zważył.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie zaofiarowanych przez obie strony dowodów z dokumentów w postaci: faktury VAT, faktury korygującej, dokumentu WZ, potwierdzeń przelewów, zawiadomienia o kompensacie, noty odsetkowej oraz wezwań do zapłaty – prawdziwości i rzetelności których żadna z nich nie przeczyła, co pozwalało uznać je za wiarygodne i właściwe źródło informacji o okolicznościach sprawy.

Na podstawie przeprowadzonych dowodów, Sąd ustalił istotne okoliczności sprawy, obejmujące fakt zawarcia między stronami umowy sprzedaży materiałów budowlanych za cenę 15.768,70 zł, która została w całości zapłacona, jak również fakt obciążenia powoda odsetkami za opóźnienie w zapłacie, a także sposób zaliczenia rzekomej wierzytelności pozwanego w wysokości 1.845,- zł na zobowiązania powoda wobec niego.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawało zawarcie przez strony umowy sprzedaży materiałów budowlanych określonych w fakturze VAT Nr (...). Zgodnie z art. 535 § 1 k.c., przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Obowiązkiem kupującego pozostaje zatem zapłata ceny sprzedaży, który – z uwagi na konsensualny charakter umowy sprzedaży – powstaje w już z chwilą jej zawarcia i jest, co od zasady, niezależny od wykonania przez sprzedającego obowiązku spełnienia świadczenia niepieniężnego, tj. wydania przedmiotu sprzedaży i przeniesienia jej własności. W niniejszej sprawie, obciążające powoda świadczenie niepieniężne zostało niewątpliwie spełnione i okoliczność ta nie była kwestionowana przez strony. Spornym pozostawało wykonanie obowiązku umownego przez pozwanego, gdyż zdaniem powoda, cena sprzedaży nie została zapłacona w całości.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że uzgodniona cena sprzedaży materiałów budowlanych wynosiła łącznie 15.768,70 zł. Dodatkowa, ujęta w fakturze VAT Nr (...) kwota 1.845,- zł stanowiła wartość palet, na których towar był dostarczony, przy czym palety te podlegały zwrotowi (o czym świadczy jednoznaczna adnotacja na fakturze

VAT: „paleta do płyt G-K zwrotna”). Co więcej, pozwany zwrócił rzeczony palety, skutkiem czego powód skorygował uprzednio wystawioną fakturę o ich wartość, tj. kwotę 1.845,- zł, wystawiając fakturę korygującą Nr (...) z dnia 6 grudnia 2011r. Rzeczona faktura korygująca została wystawiona stosownie do przepisu art. 106j ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (tekst jednolity: Dz. U. z 2011r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.) i stanowiła wyraz odstąpienia przez wierzyciela (powoda) od żądania zapłaty wartości palet wobec ich zwrotu w naturze. Nie można go jednak utożsamiać ze zwolnieniem z długu w rozumieniu art. 508 k.c., gdyż jest wynikiem stwierdzenia, że pierwotnie ustalona wysokość zobowiązania była niewłaściwa (zbyt wysoka), gdyż w istocie nie powstało ono w wysokości określonej w fakturze VAT. Korekta faktury wywołuje skutek *ex tunc*, a zatem zobowiązanie objęte korektą traktowane jest jako niepowstałe (**vide**: wyrok Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 listopada 2007r., sygn. akt III SA/Wa 1516/07, LEX Nr 465025; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 listopada 2007r., sygn. akt I FSK 1510/06, LEX Nr 421619). W konsekwencji, zobowiązanie pozwanego wynikające z faktury VAT Nr (...) zostało ograniczone jedynie do obowiązku zapłaty uzgodnionej ceny sprzedaży materiałów budowlanych, tj. kwoty 15.768,70 zł.

W wykonaniu tego obowiązku, pozwany zapłacił na rzecz powoda łączną kwotę 16.040,85 zł, płacąc: w dniu 18 stycznia 2012r. – kwotę 9.000,- zł, w dniu 27 stycznia 2012r. – kwotę 6.656,70 zł oraz w dniu 10 grudnia 2012r. – kwotę 384,15 zł. Podkreślenia wymaga, że dokonując w/w zapłaty, pozwany każdorazowo wskazywał zobowiązanie podlegające zaspokojeniu – również w przypadku, gdy przekazywana kwota dotyczyła kilku długów (k. 31, 33). Tymczasem po myśli przepisu art. 451 § 1 k.c., dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Powód nie był zatem uprawniony do odmiennego, niż wynikający z oświadczenia pozwanego, zaliczenia dokonywanych wpłat. Nie rodzi przy tym wątpliwości, że zapłacona kwota (16.040,85 zł) przenosiła nominalną wysokość ceny sprzedaży (15.768,70 zł). Trzeba w tym miejscu zaznaczyć, że w/w zapłata nastąpiła z opóźnieniem, co uprawniało powoda od naliczania odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.). Niemniej zapłacona kwota zaspakajała również to roszczenie (odsetkowe). Wartość odsetek za opóźnienie w zapłacie, liczone od dnia następnego po terminie wymagalności roszczenia określonym w fakturze VAT Nr (...) (22 grudnia 2011r.) do dnia poprzedzającego każdorazową zapłatę (gdyż w dniu zapłaty, dłużnik nie pozostawał już w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia), wynosiła bowiem łącznie 214,62 zł, w tym: od kwoty 9.000,00 zł, za okres od 23 grudnia 2011r. do dnia 17 stycznia 2012r. – 83,34 zł; od kwoty 6.656,70 zł, za okres od 23 grudnia 2011r. do dnia 26 stycznia 2012r. – 82,98 zł; od kwoty 384,15 zł, za okres od 23 grudnia 2011r. do dnia 9 grudnia 2012r. – 48,30 zł. Dodać wypada, że powodowi nie przysługiwały odsetki od kwoty objętej fakturą korektą Nr (...), gdyż obejmuje ona zobowiązanie nieistniejące. Marginalnie jedynie wypada zauważyć, że w tym przypadku ewentualne odsetki – w zakresie ograniczonym żądaniem pozwy, tj. od kwoty 401,65 zł za okres od dnia 23 grudnia 2011r. do dnia 5 listopada 2012r. – wynosiłyby 45,63 zł. Sumarycznie – cena sprzedaży wraz z odsetkami za opóźnienie w zapłacie wynosiła zatem kwotę 15.983,32 zł (15.768,70 zł + 214,62 zł), a tym samym zapłacona przez pozwanego kwota 16.040,85 zł pokrywała (z nawiązką) wierzytelność pozwanego z tego tytułu (byłoby tak również w razie uwzględnienia odsetek od kwoty 401,65 zł, gdyż wówczas łączna wysokość zobowiązania powoda wynosiłaby 16.028,95 zł = 15.768,70,- zł + 214,62 zł + 45,63 zł). Wykonanie zobowiązania zgodnie z jego treścią, skutkuje zaś jego wygaśnięciem (art. 353 § 1 k.c. i art. 354 § 1 k.c.).

Powód swoje roszczenie opierał na założeniu, że wartość palet, o którą skorygowano fakturę VAT Nr (...), w wysokości 1.845,- zł, stanowiła wierzytelność pozwanego, zaliczoną na zobowiązania powoda wobec niego, a zatem nie pomniejszającą zobowiązania wynikającego z w/w faktury VAT. Założenie to okazało się jednak błędne. Przede wszystkim, wobec skorygowania faktury VAT Nr (...), zdezaktualizował się obowiązek zapłaty przez pozwanego wartości palet, a zatem całe jego zobowiązanie wynikające z przedmiotowej faktury VAT ograniczone było do ceny sprzedaży (15.768,70 zł). Bez znaczenia dla powyższego pozostawało zaś zaliczenie rzekomej wierzytelności pozwanego w wysokości 1.845,- zł na zobowiązania powoda wobec niego oraz skutki jakie z tej czynności wywodził powód. Obowiązek pozwanego zapłaty kwoty 1.845,- zł za palety – na podstawie faktury VAT Nr (...) lub z jakiegokolwiek innego tytułu – okazał się nieistniejący. Niemniej pozwany wykonał go – w części – płacąc w dniu 6 listopada 2012r. na rzecz powoda kwotę 401,65 zł tytułem należności za palety zgodnie z fakturą VAT Nr (...). Na skutek wystawienia faktury korekty Nr (...) świadczenie to stało się nienależne i jako takie podlegało zwrotowi, ale jedynie

w zakresie, w jakim pozwany faktycznie uiścił należność za palety, tj. w kwocie 401,65 zł. Opisana już wyżej, zapłata ceny sprzedaży nastąpiła bowiem po wystawieniu faktury korygującej Nr (...) z dnia 6 grudnia 2011r. – bo dopiero w styczniu i grudniu 2012r. Nie można była zatem rzeczonych wpłat, w jakiegokolwiek części, zaliczyć na wartość palet, gdyż w chwili ich dokonania, zobowiązanie do zapłaty wartości palet nie istniało (zostało skorygowane). Wpłaty te dotyczyły zatem jedynie ceny sprzedaży materiałów budowlanych. Zważyć jednak należy, że i z pominięciem kwoty 401,65 zł, pozwany w całości wykonał zobowiązanie wynikające ze spornej umowy sprzedaży (płacą dalszą kwotę 16.040,85 zł). Sposób zaliczenia zapłaty za palety oraz wierzytelności pozwanego o zwrot zapłaconej z tego tytułu kwoty nie wpływały więc na saldo jego zobowiązań w niniejszej sprawie. W konsekwencji dokonanie kompensaty – zgodnie z dokumentem z dnia 6 grudnia 2011r. – abstrahując od tego, że obejmowała ona w części nieistniejącą wierzytelność pozwanego (ponad kwotę 401,65 zł) – nie miało żadnego wpływu na wartość zobowiązania pozwanego wynikającego z przedmiotowej umowy sprzedaży, gdyż to wygasło już na skutek jego zapłaty.

W tym stanie rzeczy, stwierdzając że dochodzone pozwem roszczenie wygasło przed wszczęciem postępowania, powództwo należało oddalić, orzekając jak w wyroku.